

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوبه‌ها شیخ خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع: احکام؛ پوشش و آرایش

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش

نویسنده: پناهی

خداوند را بزرگ می‌شمارم که حضرت علامه منصور هاشمی خراسانی و یاران فرهیخته‌ی ایشان را به عنوان یکی از بزرگ‌ترین نعمت‌های خود که همان نور هدایت است، به ما عطا فرموده است. سؤالی از محضر تان دارم که سپاسگزار می‌شوم اگر پاسخ آن را بدهید. در ایران مرسوم است که گوش فرزندان دختر را سوراخ می‌کنند. آیا این کار هم مانند بریدن گوش چهارپایان، از اعمال شیطانی محسوب می‌شود؟ قطعاً جواب مستدل شما می‌تواند راهنمای جامعه‌ی کثیری از مسلمانان باشد.

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۸/۹/۲

عالمان مسلمان به استثنای شماری اندک مانند غزالی، ابن جوزی و ابن عقیل، سوراخ کردن گوش دختر برای آویختن گوشواره را جایز دانسته‌اند؛ چراکه این کار شکل یا رنگ یا اندازه‌ی گوش او را تغییر نمی‌دهد تا تغییر خلقت خداوند محسوب شود و ضرر مهمی هم به او نمی‌رساند، بلکه منفعتی عقلایی برای او دارد، مانند زینت برای شوهر، تا حدی که می‌توان آن را از مصادیق ضرورت دانست. به علاوه، در زمان پیامبر هم معمول بوده، ولی نهی از او نرسیده؛ چنانکه روایت شده است: «إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَتَى النِّسَاءَ وَمَعَهُ بِلَالٌ فَأَمَرَهُنَّ بِالصَّدَقَةِ فَجَعَلَتِ الْمَرْأَةُ تَلْفِي قُرْطُهَا»؛ «پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به سوی زنان آمد در حالی که بلال با او بود، پس آنان را به صدقه امر کرد، پس هر زن گوشواره‌ی خود را درمی‌آورد» و روایت شده است: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَعَظَ النِّسَاءَ وَذَكَّرَهُنَّ وَأَمَرَهُنَّ بِالصَّدَقَةِ فَأَهْوَيْنَ إِلَى آذَانِهِنَّ وَخُلُوْقِهِنَّ فَتَصَدَّقْنَ بِهِ»؛ «رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم زنان را موعظه کرد و پند داد و به صدقه امر فرمود، پس دستان خود را به گوش‌ها و گردن‌هاشان بردند و زینت‌شان را صدقه دادند»^۱.

۱. برای این روایات، بنگرید به: مسند أبي داود الطيالسي، ص ۳۴۶؛ مسند أحمد، ج ۱، ص ۳۶۸؛ مسند الدارمي، ج ۱، ص ۳۷۸؛ صحيح البخاري، ج ۷، ص ۵۴ و ۵۵؛ سنن أبي داود، ج ۱، ص ۲۵۵؛ السنن الكبرى للبيهقي، ج ۳، ص ۳۰۰.

بلکه در روایاتی از اهل بیت^۱ و روایتی از ابن عباس^۲ آمده که سوراخ کردن گوش کودک، سنت است. با این همه، اگر استفاده از گوشواره بدون سوراخ کردن گوش -مثلاً از طریق بستن یا چسباندن آن- عسر و حرجی نداشته باشد، بایسته است که از سوراخ کردن گوش اجتناب شود؛ چراکه اگر تغییر خلقت خداوند نباشد، به آن نزدیک است و خداوند فرموده است: «تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا»^۳؛ «آن حدود خداوند است، پس به آن نزدیک نشوید» و ضرورتی نیست تا ممنوعیت آن را بردارد.

نویسنده: صالحی

پرسش فرعی ۱

اخيراً در ایران انواع مختلفی از گوشواره رایج شده است که نیازی به سوراخ کردن گوش ندارد؛ چراکه دارای آهن‌ربا یا گیره است یا از لاله‌ی گوش آویزان می‌شود و بسیار هم زیباست و حتی آسان‌تر از گوشواره‌های معمولی باز و بسته می‌شود. آیا با این شرایط هم سوراخ کردن گوش دختران برای گوشواره جایز است؟

تاریخ: ۱۴۰۳/۶/۲۷

پاسخ به پرسش فرعی ۱

چنانکه پیشتر گفتیم، اگر استفاده از گوشواره بدون سوراخ کردن گوش، عسر و حرجی نداشته باشد، بایسته است که از سوراخ کردن گوش اجتناب شود؛ چراکه تقریر آن در زمان پیامبر و اهل بیت، به خاطر وجود ضرورت در آن بوده؛ با توجه به اینکه گوشواره‌های بی‌نیاز از سوراخ گوش، در زمانشان وجود نداشته یا کمیاب بوده است. بنابراین، در زمان کنونی، با شرایطی که وصف کردید، سوراخ کردن گوش برای گوشواره، جایز نیست و مؤمنان باید از آن اجتناب کنند.

بانگاه اطلاع‌رسانی دفتر معصومین‌ها شیخ جراسانی
مجلس شورای اسلامی

۱. قرب الإسناد للحمیری، ص ۱۰؛ الکافی للکلینی، ج ۶، ص ۳۴، ۳۵ و ۳۶؛ تهذیب الأحکام للطوسی، ج ۷، ص ۴۴۴
۲. المعجم الأوسط للطبرانی، ج ۱، ص ۱۷۶
۳. البقرة / ۱۸۷